

Jazyk je mocnou zbraní v rámci legitimizace jakéhokoli politického systému. V mnoha případech připomíná jazyk liberálního Západu způsob vyjadřování někdejšího Sovětského svazu, ačkoli liberální média a politici užívají slov a frází, jež jsou naoko poněkud méně neomalená a naplněná skutečným obsahem, než ty užívané tehdejšími komunistickými představiteli a státem ovládanými médii.

V západním akademickém světě, médiích a veřejných prostorech byla dosažena úroveň komunikace zabraňující konfrontační polemice, uchylující se k termínům zbavených svého reálného významu. Obecně řečeno, liberální systém se vyhýbá negativnímu zveličování a vyhýbá se hloupým podobenstvím, které státem ovládaná média Sovětského svazu svého času užívala se záměrem vynutit si souhlas a vlastní verzi politické korektnosti.

Naopak média v liberálním systému v plné shodě se svou ideologií historického optimismu a pokroku jsou zamilována do obrovského množství povznášejících přídavných jmen a příslovců, často zdůrazňující pojmy jako “svoboda projevu”, “lidská práva”, “tolerance” a “rozdílnost”. Mezi současnými obyvateli Západu panuje rozšířená domněnka, že pojmy skryté za těmito květnatými slovy musí být brány za něco samozřejmého.

Zde je však protimluv. Jestliže je svobodný projev “samozřejmostí” v liberálních demokraciích, pak slovo “samozřejmost” nemusí být neustále opakováno, může být vyřčeno jednou, maximálně dvakrát. Samotné adjektivum “samozřejmý” tak frekventované v mluvě liberálních politiků, že může ve skutečnosti skrývat určité nejistoty, ba i sebepochybnosti těch, jež je používají. Za neustálým vtlokáním těchto slov a výrazů, speciálně slov jako “lidská práva” a “tolerance”, liberální systém zřejmě něco skrývá, pravděpodobně absenci opravdového svobodného projevu. K jasnější ilustraci tohoto bodu bych běžnému občanu žijícímu v liberálním systému doporučil se zaměřit na příklad komunistické rétoriky, jež byla obdařena podobnými svobodomyšlnými termíny, zatímco ve skutečnosti poskytovala málo svobody a ještě méně svobodného vyjadřování.

Verbální prolhanost

Postmoderní liberální diskurs má svůj vlastní arzenál slov, který lze označit adjektivem “orwellovský” nebo ještě lépe “dvojsmyslný”, či jej jednoduše nazvat verbální prolhaností. Francouzi používají termín “dřevěný jazyk” (la langue de bois), Němci “betonová” řeč (Betonsprache) k popisu skrytého byrokratického a akademického jazyka, jež nikdy neodráží politickou realitu, a jehož hlavním účelem je vést masy k pokřivenému chápání této reality. Nicméně současní autoři se snaží vyhýbat pejorativnímu termínu “liberální dvojsmysl” preferujíc zakrývající označení “nekognitivní jazyk užívaný k manipulativním nebo predikativním analýzám.”

I přes svou jemnější a méně neomalenou verzi má dvojsmyslná liberální řeč, velmi podobná komunistickému “dřevěnému jazyku” jen velmi chudý pojmový systém. Stejně jako

komunistický jazyk je poznačena patosem a pokusy o vyhýbání se konkrétním věcem. Na jedné straně má tendence být agresivní a plná odsudků vůči svým kritikům, zatímco na straně druhé je plna chvalozpěvů, zejména v souvislosti s multirasovými experimenty. Uchyluje se k metaforám jen zřídkakdy založených na historických analogiích a často vytržených z historického kontextu, zejména při označování svých oponentů všobecně použitelnými, “hubu zavírajícími” slovy, jako například “rasisté”, “antisemité” nebo “fašisté”.

Výběr zkrašlovatelů jazyka je v souladu s všepřevažujícím liberálním volným trhem, který zpravidla užívá samá superlativa pro volný obchod se zbožím a službami. Je ironií, že bylo určitou výhodou žít v komunistické lingvistické síti. Za komunistickou sémiotikou ve východní Evropě se totiž vždy objevovaly všelidové pochybnosti, jež velkou měrou napomáhaly běžným občanům dešifrovat politické lži a rozlišovat přátele od nepřátel.

Komunistický “meta-jazyk” může být nejlépe popsán jako negativní odraz vynucené víry, ve kterou občané nikdy skutečně nevěřili, a to včetně komunistických funkcionářů, kteří se jí v soukromí otevřeně vysmívali. Tato verbální prolhanost finálně vyústila v pád komunismu jak v Sovětském svazu tak ve východní Evropě.

Oproti tomu v liberálním systému politici a učenci – nehledě na masy – stále věří každému slovu demokratického diskurzu. Zdá se, že existuje méně heretiků, nebo chcete-li disidentů, kteří se odváží kriticky posuzovat skladbu a sémantiku liberální dvojsmyslné řeči. Oficiální zprávy na Západě jsou v dokonalém souladu s vládnoucími zákony, a proto jen zřídkakdy zapřičiňují násilné nebo negativní ohlasy mezi obyvatelstvem.

Jistě, liberální systém povoluje masové protesty a veřejné demonstrace, dovoluje svým kritikům vyslovit otevřený nesouhlas s určitými špatnými zahraničněpolitickými rozhodnutími. Různé politické a lokální politické skupiny nepřátelské liberálnímu systému se často pokoušejí získat veřejnou podporu svou obhajobou či odmítáním určité záležitosti, ať již jí je odpor k americké vojenské přítomnosti na Blízkém východě, či protest proti zkorumpovanosti některého z místních politiků. Ovšem v rámci nepsaného pravidla můžeme opravdu jen zřídka kdy vidět shromáždění či masové demonstrace v Americe, Evropě nebo Austrálii napadající samotnou podstatu parlamentní demokracie a liberalismu, nehledě na odhalení sebeoslavného jazyka vládnoucí liberální třídy. Konání veřejných protestů s transparenty ve stylu “Pryč s liberální demokracií!” by jen stěží bylo systémem tolerováno. Tyto verbální ikony představují v liberalismu zakázanou zónu.

Zářnými příklady liberálních dvojsmyslů jsou výrazy jako “politická korektnost”, “nenávistný projev”, “odlišnost”, “tržní demokracie”, “výuka etnické citlivosti” a mnoho, mnoho dalších. Je ale často zapomínáno na fakt, že platnost tyto výrazy jsou relativně nové, a že jejich etymologie je pochybného původu. Tyto výrazy se v moderních liberálních slovnících objevily koncem sedmdesátých a na počátku osmdesátých let a jejich tvůrcové jsou většinou ignorováni.

Jen zřídka někdo vznesl dotaz, kdo těmto slovům dal platnost a obdařil je současným významem. Abstraktnost podstaty těchto termínů je do očí bijící. Kupříkladu výraz “politická

korektnost” se poprvé objevil v americké angličtině a neobsahoval žádný explicitní politický význam; jednalo se spíše o žertovný, ponižující výraz pro osoby, které nejdou s dobou, jako například kuřáci cigaret nebo jedinci zastávající názory, které jsou považované za nedostatečně “in” nebo “cool”. Postupně, zejména po pádu komunismu, pojetí politické korektnosti nabylo velmi vážného a disciplinárního významu.

Příklady politických chvalořečení a hanobení v liberalismu jsou často vyjádřeny sentimentálními a nebo naopak animálními slovy. Když se nejchvástavější “svobodná” média v liberálním systému pokouší glorifikovat určité události nebo osobnosti odpovídající zásadám politické správnosti, obvykle použijí neutrální jazyk obdařený občasnými superlativy, s primárním zájmem nerozrušit své čtenáře, jako například: “Demokratické kruhy na Ukrajině, jež byly obětmi vládních machinací, nabývají na postavení a početnosti za účelem získání volebního úspěchu”.

Taková pochvalná prohlášení musí být šikovně skryta za neutrálními termíny. Naopak ve snaze utišit kritiky systému napadající základy liberální demokracie, vládnoucí elity a jimi často placené žurnalistické poskoky užijí mnohem cílenějších slov, tak trochu v linii s někdejší sovětskou stylistikou, například: “Tato hulvátská individua z ulic Quebecu či Sydney svou ultranacionalistickou agendou a šířením nenávisti opět jednou ukázala svou pravou podstatu tkvící ve zrůdném nacistickém odkazu”. Významný americký konzervativní autor Paul Gottfried píše: “Evropská, kanadská a australská levice jde ještě dále v trendu převzatém z amerických zdrojů: trvá na kriminalizaci politicky nekorektních projevů údajně navádějícím k “fašistickým excesům”.

První závěr, jenž si můžeme načrtnout, je ten, že liberalismus lépe ohlupuje masy nežli komunismus. Díky záplavě slovních spojení zbavených významů, jako “lidská práva” a “demokracie” na straně jedné a “nacismus” a “fašismus” na straně druhé, funguje myšlenková kontrola a intelektuální represe mnohem lépe. Proto jsou v liberálním “měkkém” systému pro potenciálního heretika motivy ke svrhnutí systému ve skutečnosti prakticky vyloučené. Liberální systém je postaven na historické konečnosti, protože zde již jednoduše není komunistického soupeřníka, jenž by mohl přijít se svou vlastní reálnou či surrealistickou “pohádkou o svobodě”. Liberalismus tudíž vytváří dojem nejlepšího systému- jednoduše proto, že na obzoru nevidět jinou soupeřící myšlenku.